

АНОТАЦІЯ

Тань Сяо. Формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в КНР засобами китайської народної опери. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. – Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Харків, 2022.

У дисертації вперше подано цілісний аналіз проблеми формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в КНР засобами китайської народної опери.

Доцільність дослідження зазначеної проблеми підсилюється необхідністю подолання *суперечностей* між: суспільною значущістю забезпечення якісної вищої музично-педагогічної освіти в Україні на засадах культурологічного підходу й реальним її станом; посиленням інтересу до конструктивного досвіду з формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в КНР засобами китайської народної опери та відсутністю цілісного наукового дослідження у цьому напрямі; доцільністю використання передових ідей китайських науковців про організацію процесу формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в КНР засобами китайської народної опери та недостатньою обізнаністю цих ідей українських дослідників; потребою у творчому застосуванні в українській вищій школі перспективного досвіду закладів вищої освіти КНР із формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в КНР засобами китайської народної опери та відсутністю відповідного організаційно-методичного забезпечення із цього питання; потребою у творчому застосуванні прогресивних ідей китайського досвіду формування естетичної культури майбутніх учителів музичного

мистецтва в КНР засобами китайської народної опери та їх недостатньою дослідженістю.

У дисертації *вперше здійснено* цілісне дослідження проблеми формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в КНР засобами китайської народної опери; *визначено* тенденції формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в КНР засобами китайської народної опери; *з'ясовано* зміст та структуру компонентів формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в КНР засобами китайської народної опери (мотиваційний, когнітивний, операційний та оцінювальний); *узагальнено* зміст (освітня програма підготовки містить цикли загальних і спеціальних дисциплін навчального плану (обов'язкових, вибіркового, факультативних); *обґрунтовано* напрями імплементації досвіду формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в КНР засобами китайської народної опери з метою вдосконалення підготовки зазначених фахівців у закладах вищої освіти України.

Подальшого розвитку набули наукові положення про зміст, форми та методи формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в КНР засобами китайської народної опери. До наукового обігу введено невідомі та маловідомі джерела китайською (42) мовою, окремі факти й положення, пов'язані з розв'язанням досліджуваної проблеми.

Практичне значення одержаних результатів визначається тим, що вдосконалено навчальні програми професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва для закладів вищої освіти України, зокрема з порівняльної педагогіки, загальної педагогіки, історії педагогіки, музичної педагогіки; подальшого розвитку набули наукові положення щодо творчого використання прогресивних ідей китайського досвіду в процесі реформування вітчизняної освітньої системи.

Основні наукові результати проведеного дослідження впроваджено в освітній процес Харківського національного педагогічного університету імені

Г. С. Сковороди (довідка № 01/10-421 від 30.06.2020 р.), Бердянського державного педагогічного університету (довідка №57-01/811 від 01.09.2020 р.), Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (довідка № 643-33/03 від 07.07.2020 р.).

Матеріали дослідження, його положення та висновки мають міждисциплінарний характер та можуть використовуватися при викладанні різних курсів педагогічно-компаративіського циклу підготовки, для написання наукових праць, підготовки підручників, навчальних посібників з питань формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в КНР засобами китайської народної опери.

Ключові слова: формування, майбутні учителі, музичне мистецтво, естетична культура, освітній процес, китайська народна опера, заклад вищої освіти, КНР.

SUMMARY

Tan Xiao. *Forming of prospective musical art teachers' aesthetic culture by facilities of Chinese folk opera in the People's Republic of China.* – Qualifying scientific work on the rights of the manuscript.

The dissertation on competition of a scientific degree of the doctor of philosophy in branch 01 Education/Pedagogy on a specialty 011 – Educational, pedagogical sciences. – G. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Ministry of Education and Science of Ukraine, Kharkiv, 2022.

The dissertation for the first time presents a holistic analysis of the problem of forming the aesthetic culture of future music teachers in China by means of Chinese folk opera.

The expediency of researching this problem is enhanced by the need to overcome the contradictions between: the social importance of providing quality higher music and pedagogical education in Ukraine on the basis of culturological approach and its real state; increasing interest in constructive experience in the formation of aesthetic

culture of future teachers of music in China by means of Chinese folk opera and the lack of holistic research in this area; the expediency of using advanced ideas of Chinese scholars on the organization of the process of forming the aesthetic culture of future teachers of music in China by means of Chinese folk opera and insufficient awareness of these ideas of Ukrainian researchers; the need for creative application in the Ukrainian higher school of promising experience of higher education institutions in China in the formation of aesthetic culture of future teachers of music in China by means of Chinese folk opera and the lack of appropriate organizational and methodological support on this issue; the need for creative application of progressive ideas of Chinese experience in the formation of aesthetic culture of future teachers of music in China by means of Chinese folk opera and their lack of research.

In the dissertation for the first time the integral research of a problem of formation of aesthetic culture of the future teachers of musical art in the PRC by means of the Chinese national opera is carried out; identified trends in the formation of aesthetic culture of future teachers of music in China by means of Chinese folk opera; the content and structure (motivational-value) (goal - focus on music and aesthetic education), content-target (systematization of knowledge, skills and abilities that meet the purpose of vocal and pedagogical activities), operational (set of knowledge and skills of students regarding development of the basics of vocal skills of students and the formation of cognitive-value, emotional and artistic attitude to music art); by means of Chinese folk opera; generalized content (educational training program contains cycles of general and special disciplines of the curriculum (compulsory, elective, optional; substantiated areas of implementation of experience in the formation of aesthetic culture of future music teachers in China by means of Chinese folk opera to improve the training of these specialists in educational institutions). Of Ukraine.

Scientific provisions on the content, forms and methods of forming the aesthetic culture of future music teachers in China by means of Chinese folk opera were further developed. Unknown and little-known sources in Chinese (42), some facts and

provisions related to the solution of the researched problem have been introduced into scientific circulation.

The practical significance of the obtained results is determined by the fact that the curricula of professional training of future music teachers for higher education institutions of Ukraine have been improved, in particular in comparative pedagogy, general pedagogy, history of pedagogy, music pedagogy; Scientific provisions on the creative use of progressive ideas of the Chinese experience in the process of reforming the domestic educational system were further developed.

The main scientific results of the study were introduced into the educational process of Kharkiv National Pedagogical University named after GS Skovoroda (reference № 01 / 10-421 from 30.06.2020), Berdyansk State Pedagogical University (reference №57-01 / 811 from 01.09. 2020), Ternopil National Pedagogical University named after Volodymyr Hnatiuk (reference № 643-33 / 03 dated 07.07.2020).

The research materials, its provisions and conclusions are interdisciplinary and can be used in teaching various courses of pedagogical-comparative cycle of training, to write scientific papers, prepare textbooks, manuals on the formation of aesthetic culture of future music teachers in China by Chinese folk opera.

Key words: formation, future teachers, musical art, aesthetic culture, educational process, Chinese folk opera, institution of higher education, China.

Список праць, опублікованих автором за темою дисертації
Наукові праці, у яких опубліковані основні результати дослідження:

1. Коваленко О. А., Тань Сяо. Педагогічні умови розвитку художнього смаку майбутніх учителів музичного мистецтва в КНР. *Педагогічний альманах*. Херсон, 2017. Вип.35. С. 47–52.

2. Тань Сяо, Ван Цзін І. Становлення та розвиток музичної освіти в КНР в другій половині ХХ століття. *Педагогіка та психологія*. Х. : ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2017. Вип. 58. С. 249–259.

3. Тань Сяо, Чень Цзін. Роль народних традицій в системі національного патріотичного виховання студентської молоді в КНР. *Педагогічний альманах*. Херсон : КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2017. Вип. 36. С. 34–39.

4. Тань Сяо. Компоненти формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в КНР засобами китайської народної опери. *Педагогіка та психологія*. Харків : ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2018. Вип. 60. С. 120–131.

5. Tan Xiao. Essence and structure of the formation of communicative competence of students. *Professional Education: Methodology, Theory and Technologies*. Професійна освіта: методологія, теорія та технології : зб. наук. праць / ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний вищий навчальний заклад імені Григорія Сковороди». – Переяслав-Хмельницький : ПП «СКД», 2018. Вип. 8. С. 225-237.

6. Sun Jingqiu, Tan Xiao, Ji Yiping. Preparation of future teachers of art disciplines for innovative activity in China. *Journal of Education, Health and Sport*. 2020. Vol. 10(11). P. 388-395. eISSN 2391-8306.

Наукові праці апробаційного характеру:

7. Тань Сяо, Коваленко О. А., Тань Сяо. Психологічна складова підготовки майбутніх педагогів-музикантів. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика* : матер. II міжнар.

наук.-практ. конф. (11 квітня 2017 р., м. Харків). Х. : «Стиль-Издат», 2017. С. 283–285.

8. Тань Сяо. Китайська народна опера: історико-педагогічний аспект. *Суспільні дослідження у 21 сторіччі* : матер. IV міжнар. наук.-практ. конф. (25 березня 2017 р., Краматорськ). Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. С.88–90.

9. Тань Сяо. Народна опера як засіб формування культурної спадщини в учнів Китаю. *Фундаментальные и прикладные исследования: современные научно-практические решения и подходы*: матер. II-й Междунар. науч.-но-практ. конф. (10 марта 2017 г., Баку – Ужгород – Дрогобыч). Баку – Ужгород – Дрогобыч: Пóсвіт, 2017. С. 387–389.

10. Тань Сяо. Постать Я. А. Коменського в музичному мистецтві Китаю. *Ян Амос Коменський – великий педагог минулого (до 425-річчя від дня народження)*: матер. II Всеукр. педагогічних читань (24 березня 2017 р., Херсон). Херсон: ХАНО. С. 181–183.

11. Тань Сяо. Формування ключових компетенцій майбутнього учителя музичного мистецтва. *Від знаннєвої парадигми до компетентнісної: реалії, перспективи* : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (27 жовтня 2017 р., м. Херсон). Херсон, 2017. С. 209–210.

12. Тань Сяо. Формування естетичного смаку майбутнього вчителя в КНР. *Сучасні концепції викладання природничих дисциплін в медичних освітніх закладах (біологія, фізика, хімія, педагогіка, психологія)* : матер. X міжрегіон. наук.-метод. інтернет-конф. (5-6 грудня 2017 р., Харків). Х. : МіФ, 2017. С. 225–228.

13. Тань Сяо, Лю Чан. Особливості підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва В КНР. *Теоретико-методологічні основи розвитку освіти та управління навчальними закладами*: матер. III Всеукр. (з міжнар. участю) наук.-метод. конф. (5 грудня 2017 р., м. Херсон). Херсон, 2017. Ч. 3. С. 50–53.

14. Тань Сяо. Китайська народна опера як засіб формування комунікаційної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в ЗВО

КНР. *Проблеми та шляхи реалізації компетентнісного підходу в сучасній освіті:* матер. Міжнар. наук.-метод. конф. (Харків, 11-12 квітня 2019 р.). Х., 2019. С. 124–129.

Опубліковані праці,

які додатково відображають наукові результати дисертації:

15. Tan Xiao. 遂昌昆曲十番音乐形态及其美学意蕴研究.浙江遂昌汤显祖、莎士比亚文化的传承与影响论坛,2018.

16. Tan Xiao. 意蕴研究.四川戏剧, 2018.

17. Tan Xiao. 丽水乡村春晚现象解析.艺术大观, 2019.